

**NORMY O UDEĽOVANÍ ODPUSTKOV
POČAS RIADNEHO JUBILEA ROKU 2025
VYHLÁSENÉ PÁPEŽOM FRANTIŠKOM**

„Teraz nastal čas slávenia ďalšieho jubilea, v ktorom sa opäť otvorí svätá brána, aby ponúkla živú skúsenosť Božej lásky“ (*Spes non confundit*, 6). V bule o vyhlásení riadneho jubilea roku 2025 Svätý Otec v aktuálnej historickej chvíli, v ktorej „ľudstvo, ktoré si nepamätá drámy z minulosti, prechádza novou a ťažkou skúškou, v ktorej sú mnohé národy utláčané brutalitou násilia“ (*Spes non confundit*, 8), vyzýva všetkých kresťanov, aby sa stali *pútnikmi nádeje*. Ide o čnosť, ktorú treba znova objaviť v znameniach čias, ktoré ukrývajú „vrúcnu túžbu ľudského srdca lačného po spásnej Božej prítomnosti, potrebujú byť premenené na znamenia nádeje“ (*Spes non confundit*, 7). Túto nádej bude treba čerpať predovšetkým z Božej milosti a z plnosti jeho milosrdenstva.

Už v bule o vyhlásení mimoriadneho Svätého roku milosrdenstva 2015 pápež František zdôraznil, že odpustky nadobudli v tomto kontexte „mimoriadny význam“ (*Misericordiae vultus*, 22), pretože Božie milosrdenstvo „berie na seba podobu odpustkov, ktoré Otec prostredníctvom Kristovej nevesty ponúka hriešnikovi, ktorému už bolo odpustené a oslobodzuje ho od každej stopy následkov hriechu“ (*tamže*). Podobne aj dnes Svätý Otec vyhlasuje, že dar odpustkov „nám umožňuje objaviť, aké neobmedzené je Božie milosrdenstvo. Nie je to náhoda, že v staroveku bol pojem ‚misericordia‘ (milosrdenstvo) zameniteľný s pojmom ‚indulgentia‘ (odpustenie) práve preto, že má vyjadrovať plnosť Božieho odpustenia, ktoré nepozná hranice“ (*Spes non confundit*, 23). Odpustky sú teda jubilejnou milosťou.

Preto aj pri príležitosti riadneho jubilea roku 2025 a z rozhodnutia Najvyššieho veľkňaza, chce tento „tribunál milosrdenstva“, ktorému prináleží rozhodovať o všetkom, čo sa týka udeľovania a používania odpustkov, podnietiť duše veriacich, aby túžili a živili zbožnú túžbu získať odpustky ako dar milosti, jedinečný a špecifický pre každý svätý rok, a stanovuje nasledujúce predpisy, aby veriaci mohli využiť „nariadenia týkajúce sa možnosti získať a uplatniť jubilejné odpustky“ (*Spes non confundit*, 23).

Počas riadneho jubilea roku 2025 zostávajú v platnosti všetky ostatné udelenia odpustkov. Všetci skutočne kajúci veriaci, ktorí úplne vylúčia akúkoľvek náklonnosť k hriechu (porov. *Enchiridion Indulgentiarum*, IV. vyd., norma 20, § 1), a poháňaní duchom lásky, ktorí sa v priebehu Svätého roka, očistení sviatosťou pokánia a posilnení svätým prijímaním, pomodlia na úmysel Najvyššieho veľkňaza, môžu získať z pokladu

Cirkvi úplné odpustky, odpustenie a prepáčenie svojich hriechov, ktoré môžu aplikovať aj pre duše v očistci na spôsob príhovoru:

I. - *Púte*

Veriaci, *pútnici nádeje*, môžu získať jubilejné odpustky udelené Svätým Otcom, ak vykonajú zbožnú púť:

na ktorékoľvek jubilejné posvätné miesto: tam sa nábožnou účasťou na svätej omši (vždy, keď to liturgické normy dovoľujú, možno najprv použiť formulár omše vlastný jubileu alebo omšu za rozličné potreby: za zmierenie, za odpustenie hriechov, za dar lásky, za rozvoj národov); na omši pri vysluhovaní sviatostí uvedenia do kresťanského života alebo na omši pri vysluhovaní pomazania chorých; na slávení Božieho slova; pri liturgii hodín (posvätné čítanie, ranné chvály, večery); pri krížovej ceste; pri mariánskom ruženci; pri hymne *Akatist*; pri obrade zmierenia, ktorý sa končí individuálnym vyznaním a rozhrešením kajúcnikov, ako je to stanovené v Obrade pokánia (Druhá forma);

do Ríma: navštívia aspoň jednu zo štyroch hlavných pápežských bazilík: sv. Petra vo Vatikáne, Najsvätejšieho Spasiteľa v Lateráne, Panny Márie Väčšej, sv. Pavla za hradbami;

do Svätej zemi: navštívia aspoň jednu z troch bazilík: Božieho hrobu v Jeruzaleme, Narodenia Pána v Betleheme, Zvestovania v Nazarete;

do iných cirkevných miest: navštívia katedrálny kostol alebo iný kostol alebo posvätné miesto určené miestnym ordinárom. Biskupi budú brať do úvahy potreby veriacich, ako aj samotnú možnosť zachovať neporušený význam púte s celou jej symbolickou silou, schopnou ukázať naliehavú potrebu obrátenia a zmierenia;

II. - *Zbožné návštevy posvätných miest*

Podobne môžu veriaci získať jubilejné odpustky, ak jednotlivo alebo v skupine zbožne navštívia niektoré z jubilejných miest a tam primeraný čas zotrávajú v eucharistickej adorácii a rozjímaní, ktoré zakončia modlitbou Otče náš, Vyznaním viery v akejkoľvek legitímnej forme a invokáciami k Panne Márii, Božej Matke, aby v tomto Svätom roku všetci mohli „zakúsiť blízkosť najláskavejšej z matiek, ktorá nikdy neopúšťa svoje deti (*Spes non confundit*, 24).

Pri príležitosti Jubilejného roka bude možné navštíviť okrem vyššie uvedených významných pútnických miest aj tieto ďalšie posvätné miesta za rovnakých podmienok:

v Ríme: Baziliku Svätého Kríža v Jeruzaleme, Baziliku sv. Vavrinca za hradbami, Baziliku sv. Šebastiána za hradbami (veľmi sa odporúča nábožná návšteva známa ako

„Púť siedmich kostolov“, taká drahá sv. Filipovi Nerimu), Svätyňu Božej lásky, Kostol Ducha Svätého v Sassii, Kostol sv. Pavla pri troch fontánach – miesto apoštolovho umučenia, kresťanské katakomby; kostoly na jubilejnej ceste *Iter Europeum* a kostoly zasvätené ženám – *patrónkam Európy a učiteľom Cirkvi* (Baziliku Santa Maria sopra Minerva, Kostol sv. Brigity pri Campo de' Fiori, Kostol Panny Márie Víťaznej, Kostol Trinità dei Monti, Baziliku sv. Cecílie v Trastevere, Baziliku sv. Augustína na Campo Marzio);

na iných miestach vo svete: dve pápežské baziliky menšie v Assisi – sv. Františka a Panny Márie Anjelskej; pápežské baziliky: Panny Márie v Lorete, Ružencovej Panny Márie z Pompejí, sv. Antona v Padove; každá bazilika menšia, katedrálny kostol, konkatedrálny kostol, mariánska svätyňa, ako aj pre dobro veriacich každý významný kolégiový kostol alebo svätyňa určená diecéznym alebo eparchiálnym biskupom, ako aj národné alebo medzinárodné svätyne, „posvätné miesta prijatia a privilegované priestory na zrod nádeje“ (*Spes non confundit*, 24), ktoré určili biskupské konferencie.

Skutočne kajúci veriaci, ktorí sa z vážnych dôvodov nebudú môcť zúčastniť na slávnostných sláveniach, púťach a zbožných návštevách (ako sú predovšetkým všetky klauzúrne mníšky a mnísi, starí ľudia, chorí, väzni, ako aj tí, ktorí v nemocnici alebo na iných miestach poskytujú nepretržitú službu chorým) získajú *jubilejné odpustky* za rovnakých podmienok, ak zjednotení v duchu s prítomnými veriacimi, najmä v čase, keď sú slová Najvyššieho veľkňaza alebo diecéznych biskupov prenášané prostredníctvom komunikačných prostriedkov, prednesú vo svojich domovoch alebo kdekoľvek, kde sú hatení prekážkami (napr. v kaplnke kláštora, v nemocnici, v domove dôchodcov, vo väzení, a pod.) Modlitbu Pána, Vyznanie viery v akejkoľvek legitímnej forme a iné modlitby v súlade s úmyslami Svätého roka, pričom obetujú svoje utrpenie alebo ťažkosti svojho života;

III. - *V skutkoch milosrdenstva a pokánia*

Okrem toho môžu veriaci získať jubilejné odpustky, ak sa v zbožnom duchu zúčastnia na ľudových misiách, duchovných cvičeniach alebo formačných stretnutiach venovaných textom *Druhého vatikánskeho koncilu* a *Katechizmu Katolíckej cirkvi*, ktoré sa budú konať v kostole alebo na inom vhodnom mieste podľa zámeru Svätého Otca.

Napriek norme, že úplné odpustky možno získať iba raz za deň (*Enchiridion Indulgentiarum*, IV. vyd., norma 18, § 1), veriaci, ktorí vykonali skutok lásky v prospech duší v očistci, ak v ten istý deň druhý raz legitímne pristúpia k sviatosti prijímania, môžu získať úplné odpustky dvakrát v ten istý deň, pričom tie sa vzťahujú len na zosnulých (t.j. [prijímanie] pri eucharistickom slávení; porov. kán. 917 a Pápežská komisia pre

autentický výklad *CIC, Responsa ad dubia* 1, 11. júla 1984). Prostredníctvom tejto dvojitej obety sa uskutočňuje chvályhodné praktizovanie nadprirodzenej lásky ako puta, ktoré spája veriacich, ktorí ešte putujú na zemi, v mystickom Kristovom tele spolu s tými, ktorí už svoju cestu završili, na základe toho, že „jubilejné odpustky sú v sile tejto modlitby osobitným spôsobom určené tým, ktorí nás predišli, aby sa im dostalo plnej milosti.“ (*Spes non confundit*, 22).

Ale osobitným spôsobom práve v „Jubilejnom roku budeme povolaní k tomu, aby sme sa stali hmatateľným znamením nádeje pre mnohých bratov a sestry, ktorí žijú v ťažkých podmienkach“ (*Spes non confundit*, 10): odpustky sa teda viažu aj na skutky milosrdenstva a pokánia, ktorými človek vydáva svedectvo o uskutočnenom obrátení. Veriaci by mali byť podľa Kristovho príkladu a poverenia povzbudzovaní k častejšiemu konaniu skutkov lásky alebo milosrdenstva, predovšetkým v službe tým bratom a sestrám, ktorých ťažia rôzne potreby. Konkrétnejšie, nech znovu objavia „skutky *telesného milosrdenstva*: dávať jesť hladným, dávať piť smädným, odievať nahých, prichýliť pocestných, navštevovať chorých, poskytovať pomoc väzňom, pochovávať mŕtvych“ (*Misericordiae vultus*, 15) a nech znovu objavia aj „skutky *duchovného milosrdenstva*: dobre radiť pochybujúcim, poučovať nevedomých, napomínať hriešnikov, tešiť zarmútených, trpezlivo znášať krivdu, odpúšťať ubližujúcim, modliť sa za živých a mŕtvych“ (*tamže*).

Tak isto budú môcť veriaci získať jubilejné odpustky, ak na primerane dlhý čas navštívia svojich bratov a sestry v núdzi alebo v ťažkostiach (chorých, uväznených, osamelých starých ľudí, zdravotne postihnutých...), takmer akoby putovali za Kristom, ktorý je v nich prítomný (porov. *Mt* 25, 34-36) a splnia obvyklé duchovné, sviatostné a modlitebné podmienky. Veriaci budú môcť tieto návštevy v priebehu Svätého roka nepochybne opakovať a pri každej z nich získať úplné odpustky, a to aj denne.

Jubilejné úplné odpustky možno získať aj prostredníctvom iniciatív, ktoré konkrétne a veľkodušne naplňajú ducha pokánia, ktorý je akoby dušou Jubilea, a znovu objavujú najmä kajúcny význam piatkov: v duchu kajúcnosti sa aspoň na jeden deň zdržia márnivej zábavy (skutočnej alebo virtuálnej, vyvolanej napr. médiami a *sociálnymi sieťami*) a zbytočného konzumu (napr. pôstom alebo praktizovaním zdržanlivosti podľa všeobecných noriem Cirkvi a pokynov biskupov), ako aj darovaním primeranej sumy peňazí chudobným; podporovaním diel náboženského alebo sociálneho charakteru, najmä v prospech obrany a ochrany života v každom jeho štádiu a kvality samotného života, opustených detí, mládeže v ťažkostiach, starších ľudí v núdzi alebo osamelých, migrantov z rôznych krajín, „ktorí opúšťajú svoju krajinu v snahe nájsť lepší život pre seba a svoje rodiny“ (*Spes non confundit*, 13); venovaním primeranej časti svojho

voľného času dobrovoľníckej činnosti v záujme spoločenstva alebo iným podobným formám osobnej angažovanosti.

Všetci diecézni alebo eparchiálni biskupi a tí, ktorí sú im podľa práva postavení na roveň, môžu vo vhodný deň tohto jubilejného obdobia, pri príležitosti hlavnej slávnosti v katedrále a v jednotlivých jubilejných kostoloch, udeliť *pápežské požehnanie* s pripojením úplných odpustkov, ktoré môžu získať všetci veriaci, ktorí toto *požehnanie* za obvyklých podmienok prijímú.

Aby sa pastoračne uľahčil prístup k sviatosti pokánia a dosiahnutie Božieho odpustenia mocou kľúčov, vyzývame miestnych ordinárov, aby kanonikom a kňazom, ktorí v katedrálach a kostoloch určených na Svätý rok budú svedčať veriacich, udelili oprávnenia obmedzené na vnútorné fórum, ako je stanovené pre veriacich východných cirkví v kán. 728, § 2 *CCEO*, a v prípade možného rezervovania pre konkrétnu autoritu v kán. 727, s výnimkou prípadov, ako je zrejme, uvedených v kán. 728, §1; zatiaľ čo pre veriacich latinskej Cirkvi sú to oprávnenia podľa kán. 508, § 1 *CIC*.

V tejto súvislosti Penitenciária vyzýva všetkých kňazov, aby s veľkorysou ochotou a obetavosťou poskytovali veriacim čo najširšiu možnosť využívať prostriedky spásy; aby po dohode s farármi alebo rektormi susedných kostolov prijali a zverejnili časový rozpis spovedania, aby boli k dispozícii v spovednici, plánovali kajúce slávenia konané pravidelne a často a zároveň zabezpečili čo najširšiu dostupnosť kňazov, ktorí po dosiahnutí požadovaného veku nevykonávajú niektoré pastoračné povinnosti. Podľa možnosti by sme tiež nemali zabúdať, v súlade s motu proprio *Misericordia Dei*, na pastoračnú vhodnosť vysluhovania spovede aj počas slávenia svätej omše.

S cieľom uľahčiť úlohu spovedníkov Apoštolská penitenciária z poverenia Svätého Otca stanovuje, že kňazi, ktorí budú sprevádzať jubilejné púte alebo sa k nim pridajú mimo svojich diecéz, môžu využiť tie isté fakulty, ktoré im legitímna autorita poskytla v ich diecézach. Osobitné fakulty potom Apoštolská penitenciária udelí penitenciárom rímskych pápežských bazilík, kanonikom penitenciárom alebo diecéznym penitenciárom ustanoveným v jednotlivých cirkevných územných štruktúrach.

Spovedníci po predchádzajúcom láskyplnom poučení veriacich o závažnosti hriechov, medzi ktoré patria aj tie, ku ktorým je pripojené rezervovanie alebo cenzúra, s pastoračnou láskou určia vhodné sviatostné pokánie, aby ich podľa možnosti priviedli k trvalému pokániu a podľa povahy prípadov ich vyzvú k náprave prípadných pohoršení a škôd.

Penitencária napokon naliehavo vyzýva biskupov, aby ako nositelia trojitej úlohy (*munus*) učiť, riadiť a posväcovať dbali na jasné vysvetlenie ustanovení a zásad, ktoré

sa tu predkladajú na posväcovanie veriacich, pričom treba osobitne zohľadniť okolnosti miesta, kultúry a tradície. Katechéza prispôsobená sociálno-kultúrnym osobitostiam každého národa bude môcť účinne ponúkať evanjelium a celok kresťanského posolstva, a hlbšie zakoreniť v srdciach túžbu po tomto jedinečnom dare, získanom prostredníctvom Cirkvi.

Tento dekrét je platný počas celého riadneho jubilea roku 2025 bez ohľadu na akékoľvek iné ustanovenia.

Dané v Ríme, v sídle Apoštolskej penitenciárie, 13. mája 2024, v deň spomienky preblahoslavenej Panny Márie Fatimskej

Angelo kard. De Donatis

vyšší penitenciár

J.E. Mons. Krzysztof Nykiel

regent